

Forsætisnefnd

Drög að breytingu á samþykkt um meðhöndlun úrgangs í Reykjavík

Á fundi borgarráðs þann 3. júní 2021 var lagt fram bréf umhverfis- og skipulagssviðs, dags. 19. maí 2021, sbr. samþykkt umhverfis- og heilbrigðisráðs frá 19. maí 2021 á drögum að breytingu á samþykkt um meðhöndlun úrgangs í Reykjavík, ásamt fylgiskjölum.

Borgarráð samþykkti að vísa erindinu til meðferðar forsætisnefndar.

Borgarráðsfulltrúar Samfylkingarinnar, Viðreisnar, Pírata og Vinstri grænna lögðu fram svohljóðandi bókun:

Hér er verið að gera breytingar á samþykkt um meðhöndlun úrgangs í ljósi þess að lífræn hirða við heimili er að hefjast nú í haust. Borgarbúum mun því standa til boða frá og með 1. september að koma fyrir sér íláti undir lífrænan úrgang.

Borgarráðsfulltrúar Sjálfstæðisflokksins lögðu fram svohljóðandi bókun:

Málið er allt með ólíkindum, ekki nóg með að Gas- og jarðgerðarstöðin – GAJA – í umsjá Sorpu hafi farið langt fram úr fjárhagsætlun heldur er moltan ónothæf. Það lá fyrir í upphafi með hvaða hætti flokkun sorps fer fram á höfuðborgarsvæðinu en nú hefur komið í ljós – það sem fulltrúar Sjálfstæðisflokks bentu ítrekað á – að moltan sem jarðgerðarstöðin framleiðir er algjörlega ónothæf og það sem verra er að nauðsynlegt er að urða hana.

Áheyrnarfulltrúi Flokks fólksins lagði fram svohljóðandi bókun:

Byrja á að hirða lífrænan úrgang frá heimilum næsta haust. Bæta á við starfsmanni og tunnum. Fulltrúi Flokks fólksins telur að hér ætti að vera um val að ræða, ekki aðeins í byrjun heldur ávallt. Víða er fólk með sína eigin jarðgerð við heimahús. Hér finnst fulltrúa Flokks fólksins að fólk ætti að fá að ráða því sjálft hvort það vill gera þetta sjálft.

Helga Björk Laxdal
e.u.

Hjálagt:

Bréf umhverfis- og skipulagssviðs, dags. 19. maí 2021

Reykjavík 19.05.2021

Borgarráð Reykjavíkur

Tjarnargötu 11
101 Reykjavík

Hér með sendist útskrift úr gerðabók umhverfis- og heilbrigðisráðs frá 19. maí 2021 varðandi eftirfarandi mál.

Drög að breytingu á samþykkt um meðhöndlun úrgangs í Reykjavík

Lagt fram til afgreiðslu drög að breytingu á samþykkt um meðhöndlun úrgangs í Reykjavík dags. 12. maí 2021.

Samþykkt.
Vísað til borgarráðs

F.h. umhverfis- og skipulagssviðs

Glóey Helgudóttir Finnsdóttir

Fylgiskjöl: drög að breytingu á samþykkt um meðhöndlun úrgangs í Reykjavík dags. 12. maí 2021.

Tillaga að breytingu á samþykkt um meðhöndlun úrgangs í Reykjavík nr. 123/2017 og gjaldskrá fyrir meðhöndlun úrgangs í Reykjavíkurborg – söfnun á lífúrgangi

Vegna söfnunar á flokkuðum lífúrgangi frá íbúðarhúsum í Reykjavík er þörf á endurskoðun samþykktar um meðhöndlun úrgangs í Reykjavík nr. 123/2017. Í drögum að endurskoðaðri gjaldskrá er bætt við liðum fyrir kostnað vegna brúntunnu

Breytingar á einstaka greinum eru eftirfarandi:

4 gr., Söfnun á heimilisúrgangi

Hirðutiðni brúntunnu bætt við til samræmis við hirðu á ílátum fyrir blandaðan úrgang; „Ílát fyrir blandaðan heimilisúrgang og ílát fyrir lífúrgang skal losa að jafnaði á 14 daga fresti“ og sambærilegt fyrir djúpgáma: „Húsráðendur geta valið hirðutiðni gámana en skal losun þeirra ekki vera örari en 7 daga fresti að jafnaði og skal blandaður úrgangur og lífúrgangur ekki hirtur sjaldnar en á 21 dags fresti að jafnaði“

Einnig er bætt við ákvæði um stærðir plastílata á hjólum: „Plastílat fyrir lífúrgang er 120 lítrar“.

7 gr., Gámar á yfirborði og djúpgámar

Bætt er inn ákvæði að „gámar undir lífúrgang skulu ekki vera stærri en þrjú rúmmetrar að stærð“. Um er að ræða tæknilega kröfu, en lífúrgangur er í eðli sínu þyngri en blandaðar úrgangur

Lagatívisanir í 10. og 12. gr. hafa verið uppfærðar til samræmis við breytingar sem gerðar hafa verið á lögum um meðhöndlun úrgangs nr. 55/2003 og laga um hollustuhætti og mengunarvarnir nr. 7/1998.

Aðrar greinar samþykktar eru óbreyttar.

Í breytingu á gjaldskrá er bætt við gjaldi fyrir flokkaðan lífúrgang (Gjaldflokkur D).

Lagt er til að breytingar á samþykkt og gjaldskrá verði samþykktar.

Friðrik Gunnarsson

skrifstofu umhverfisgæða

SAMÞYKKT

um meðhöndlun úrgangs í Reykjavíkurborg.

1. gr.

Markmiðsákvæði

Markmið samþykktar þessarar er að stuðla að því að meðhöndlun úrgangs valdi sem minnstum óæskilegum áhrifum á umhverfið, stuðla að endurnotkun og endurnýtingu, tryggja vinnuvernd starfsfólks og góða þjónustu við íbúa. Horft verður til úrgangsprihyrningsins í meðhöndlun úrgangs í Reykjavík, áhersla lögð á úrgangsförvarnir og mengunarbótareglan höfð að leiðarljósi við ákvörðun gjaldtöku vegna meðhöndlunar úrgangs.

2. gr.

Almenn ákvæði

Meðhöndlun úrgangs í Reykjavíkurborg skal vera samkvæmt ákvæðum samþykktar þessarar, laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs og reglugerðar nr. 737/2003 um meðhöndlun úrgangs.

Reykjavíkurborg sér um söfnun á heimilisúrgangi frá íbúðarhúsum í Reykjavík og hefur umsjón með rekstri grenndarstöðva fyrir flokkaðan heimilisúrgang. Heilbrigðisnefnd er heimilt að veita öðrum aðilum tímabundna undanþágu til söfnunar á flokkuðum heimilisúrgangi frá íbúðarhúsum í Reykjavík. Skilyrði undanþágu er að þjónusta sem veitt er sé meiri en þjónusta sem Reykjavíkurborg veitir, þ.e. nái til söfnunar á fleiri úrgangsflokkum. Í undanþágu skal kveðið á um nánari skilyrði hennar.

Undanþáguhafi skal gefa Reykjavíkurborg og Heilbrigðisnefnd Reykjavíkur fullnægjandi skýrslu um magn úrgangs og flokkun hans, fjölda heimila, fjölda íláta, tíðni losunar og meðferð úrgangsins eða aðrar þær upplýsingar sem leyfishafi óskar auk almennra hollustu- og mengunarvarnaákvæða, á því formi sem gerð er krafa um og samkvæmt fyrir mælum um framsetningu. Undanþáguhafi skal veita Reykjavíkurborg og Heilbrigðisnefnd Reykjavíkur gögn til staðfestingu á meðhöndlun úrgangsins, sé þess óskað. Undanþáguhafi skal veita upplýsingar að eigin frumkvæði fyrir 1. mars ár hvert. Sinni undanþáguhafi ekki þeim skyldum sem á hann eru lagðar er Heilbrigðisnefnd heimilt að fella undanþágu um söfnun á flokkuðum heimilisúrgangi í Reykjavík úr gildi að undangenginni viðvörun. Undanþágu skal aðeins veita þeim sem hefur starfsleyfi til endurvinnslu og flutnings úrgangs í Reykjavík.

Rekstraraðilar sem úrgangur fellur til hjá skulu sjálfir sjá um söfnun og meðferð á þeim úrgangi sem fellur til við reksturinn. Rekstraraðilar skulu fylgja kröfum sem gerðar eru um flokkun tiltekinna úrgangsflokka frá blönduðum úrgangi, sbr. 5. gr. samþykktar þessarar og eftir því sem við á kröfum um sorpgerði og –geymslur sbr. 6. gr. og kröfum um djúpgáma sbr. 7. gr.

Heilbrigðisnefnd Reykjavíkur hefur eftirlit með meðhöndlun úrgangs í Reykjavík skv. 2. mgr. 4. gr. laga um meðhöndlun úrgangs nr. 55/2003 með síðari breytingum og 4. mgr. 4. gr. reglugerðar nr. 737/2003 um meðhöndlun úrgangs með síðari breytingum og að farið sé að samþykkt þessari.

3. gr.

Um gengni á lóðum og lendum

Óheimilt er að skilja eftir eða geyma garðaúrgang eða annan úrgang á víðavangi, götum eða gangstéttum. Sama á við um númerslausar bifreiðar, bílflök, vélar og sambærilega hluti.

4. gr.

Söfnun á heimilisúrgangi

Sérhverjum húsráðanda íbúðarhúsnæðis er skylt að nota þau ílát og þær aðferðir sem Heilbrigðisnefnd Reykjavíkur ákveður. Ílát fyrir blandaðan heimilisúrgang og ílát fyrir lífúrgang skal losa að jafnaði á 14 daga fresti. Ílát fyrir pappírs- og pappauúrgang og ílát fyrir plast skal losa að jafnaði á 21 dags fresti. Heilbrigðisnefnd getur heimilað aðra hirðutíðni, s.s. í dreifbýli eða á Kjalarnesi svo gæta megi hagkvæmni við hirðu. Umhverfis- og skipulagssvið í samráði við Heilbrigðisnefnd Reykjavíkur útbýr leiðbeiningar um fyrirkomulag, fjölda, aðgengi og staðsetningu íláta undir úrgang frá heimilum.

Heimilt er að óska eftir að heimilisúrgangur sé hirtur í gámum á yfirborði eða niðurgröfnum sem losaðir eru með krana sbr. 7. gr. Húsráðendur geta valið hirðutíðni gámanna en skal losun þeirra ekki vera örari en 7 daga fresti að jafnaði og skal blandaður úrgangur og lífúrgangur ekki hirtur sjaldnar en á 21 dags fresti að jafnaði. Hirðutíðni gáma önnur en sú sem tilgreind er í 1. mgr. skal þó ávallt háð samþykki Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur.

Reykjavíkurborg útvegar ílát, önnur en gáma, til notkunar við íbúðarhúsnæði og eru ílátin yfirleitt 240 l plastílát. Húsráðendur sérbýlishúsa geta óskað eftir plastílati sem er 120 l, svokölluð spartunna. Ílát fyrir lífúrgang er 120 lítrar. Reykjavíkurborg getur þó, ef aðstæður leyfa, heimilað spartunnu við önnur hús en sérbýlishús. Þar sem stærrí ílát henta við fjölbýlishús getur Reykjavíkurborg ákveðið notkun þeirra. Ílátin eru eign Reykjavíkurborgar og sér borgin um viðhald á þeim. Íbúðareigendur skulu gæta þess að valda ekki skemmdum á ílátunum. Verði ílát fyrir skemmdum af öðrum ástæðum en eðlilegri notkun og sliti getur Reykjavíkurborg farið fram á að íbúðareigandi greiði fyrir nýtt ílát.

Íbúðareigendur skulu halda ílátum hreinum svo ekki skapist heilsuspillandi aðstæður eða óþægindi af völdum þeirra. Haldi íbúðareigendur ílátum ekki hreinum getur Reykjavíkurborg látið hreinsa ílátin á kostnað íbúðareigenda.

Húsráðandi, hússtjórn fjöleignarhúsa eða meirihluti eigenda í fjöleignarhúsum geta beðið um að ílátum sé fjölgað eða fækkað og greiðir þá viðkomandi fyrir flutning íláta samkvæmt reikningi. Fjöldi íláta skal ekki vera svo takmarkaður að þau yfirfyllist. Að lágmarki skal vera eitt ílát fyrir blandaðan úrgang við hvert íbúðarhús.

Gæta skal þess að fylla ekki ílátin meira en svo að auðveldlega megi loka þeim, flytja og tæma. Tilfallandi umframúrgang sem ekki rúmast í ílátum skal losa í sérmerkta poka sem bera hirðugjald, á grenndarstöðvar eða á endurvinnslustöðvar eftir því hvaða úrgangsflokk er um að ræða. Reykjavíkurborg skal sjá til þess að þokar sem bera hirðugjald séu seldir á aðgengilegum stöðum.

Í dreifbýli er Reykjavíkurborg heimilt í samráði við Heilbrigðisnefnd að setja upp ílát undir úrgang í alfaraleið í stað þess að sækja heimilisúrgang á hvert heimili. Staðsetning íláta skal vera þannig að aðgengi að þeim sé gott. Í ílátin má eingöngu setja heimilisúrgang.

Ganga skal þannig frá úrgangi að ekki stafi af honum hætta fyrir starfsfólk sem sinnir hirðu eða annarri meðhöndlun úrgangs, t.d. pakka inn glerbrotum og hvössum málmhlutum.

5. gr.
Flokkun úrgangs.

Íbúum og lögaðilum er skylt að flokka og endurnota eða endurnýta eins og kostur er. Ákvæði þessar greinar gilda jafnt fyrir báða aðila.

Óheimilt er að setja eftirfarandi úrgangsflokka í ílát og poka fyrir blandaðan úrgang. Úrganginn skal setja í ílát söfnunaraðila sem sérstaklega eru ætluð fyrir viðkomandi úrgangsflokka eða skila til söfnunar- eða móttökuáðila sem hefur leyfi til móttöku á viðkomandi úrgangsflokki:

- Spilliefni, lyf eða annan hættulegan úrgang
- Timbur, brotamálm, múrbrot og annan grófan úrgang
- Garðaúrgang, jarðefni og grjót
- Pappír og pappa s.s. dagblöð og tímarit, auglýsingapóst, prent- og ljósritunarpappír, fernur, eggjabakka og aðrar pakningar utan af matvælum og öðrum varningi hvort sem er úr sléttum pappa eða bylgjupappa s.s. morgunkornspakka, pítsukassa og pappakassa
- Skilgjalddskyldar drykkjarvöruumbúðir úr áli, plasti, gleri og stáli

6. gr.
Sorpgeymslur og -gerði.

Ganga skal þannig frá ílátum, sorpgeymslum og -gerðum að þau valdi ekki óþrifum eða óþægindum. Halda skal þeim við eftir þörfum og þau hreinsuð reglulega. Sorpgeymslur og -gerði má eingöngu nota til geyslu úrgangs.

Sorpgeymslur og -gerði við íbúðarhús skulu vera á jarðhæð og standa sem næst aðkomu að lóð eða ekki lengra en 15 m frá lóðarmörkum þar sem því verður komið við. Af ílátum undir úrgang sem draga þarf lengra en 15 metra frá sorpgeymslu eða -gerði að hirðubíl til losunar skal greiða viðbótarlosunargjald skv. gjaldskrá fyrir meðhöndlun úrgangs í Reykjavík. Þar sem fleiri en eitt ílát eru við hús skulu ílát sem ætluð eru sama úrgangsflokki geymd á einum stað en ekki dreift um lóð.

Við hönnun á nýjum sorpgeymslum/-gerðum eða breytingar á eldri geyslum/gerðum, skal rými fyrir sorpílát miðast við að öllum heimilisúrgangi, blönduðum og flokkuðum, sé safnað við heimili.

Halda skal greiðfærri leið að ílátum undir úrgang og hreinsa burt snjó á vetrum. Þegar hundur er tjóðraður á lóð eða laus á lóð innan hundheldrar girðingar skal tryggja að komast megi óhindrað að ílátum til losunar.

Séu sorpgeymslur eða -gerði læstar skal notast við lyklakerfi Reykjavíkurborgar. Þar sem fara þarf um lokuð hlið eða hurðir getur Reykjavíkurborg farið fram á að til staðar sé búnaður, t.d. krækjur, til að halda hurðum og hliðum opnum meðan losun fer fram.

Aðkomuleiðir að ílátum undir úrgang skulu, eftir því sem kostur er, vera upplýstar og upphitaðar svo ekki skapist hætta fyrir starfsfólk við losun ílátanna.

Óheimilt er að staðsetja ílát undir úrgang sem eru þyngri en 40 kg þannig að fara þarf með þau um tröppur eða mikinn hæðarmun á lóð. Þar sem fara þarf með ílát um tröppur skulu vera á þeim fastar sliskjur eða rampi sem draga má ílátin eftir. Gangbraut milli sliskja skal vera u.þ.b. 35 sm breið og breidd hveirrar sliskju minnst 20 sm.

Ef frágangur sorpgeymsla og -gerða er ekki í samræmi við samþykktu uppdrætti er heimilt að synja um losun íláts þangað til úrbætur hafa verið gerðar til samræmis við uppdrætti. Þinglýstum eiganda fasteignar skal gert viðvart og skorað á hann að bæta þar úr. Sama gildir um óviðunandi aðgengi eða frágang á sorpgeymslu eða -gerði sem gerir hirðu úrgangs erfiðleikum háð.

Að öðru leyti er vísað til byggingarreglugerðar nr. 112/2012 og reglugerðar nr. 737/2003 um meðhöndlun úrgangs.

7. gr.

Gámar á yfirborði og djúpgámar

Hægt er að óska eftir að heimilisúrgangur sé hirtur í gámum á yfirborði eða niðurgröfnum gámum, svokölluðum djúpgámum, sem losaðir eru með krana. Um skilgreiningu á gámum, hvort sem er á yfirborði eða djúpgámum, fer eftir staðlinum IST EN 13071 og skulu gámarnir uppfylla ákvæði staðalsins. Afla skal samþykkis sorphirðu Reykjavíkurborgar við val á gámum, fjölda þeirra og staðsetningu.

Kaup, rekstur og framkvæmdir við gerð og frágang í kringum gáma og djúpgáma, hvort sem er kassi, gámur, lúga eða annar tengdur búnaður, skal vera á kostnað og ábyrgð lóðarhafa. Gámar skulu rúma það magn úrgangs sem til fellur frá fasteigninni. Við ákvörðun fjölda gáma skal fara eftir viðeigandi ákvæði laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs sem tilgreinir fjölda úrgangsflokka sem safna skal við heimili. Taka skal tillit til þyngdar viðkomandi úrgangsflokks við val á stærð og staðsetningu gáma. Gámar undir lífúrgang skulu ekki vera stærri en þrjú rúmmetrar að stærð.

Gámar skulu vera staðsettir á lóð viðkomandi fasteignar. Í undantekningartilfellum þar sem sýnt er fram á, með sérstökum rökstuðningi, að ekki sé unnt að staðsetja djúpgáma á lóð viðkomandi fasteignar er heimilt að staðsetja djúpgáma á sérstakri lóð sem er í tengslum við þá lóð sem fasteignin stendur á. Ætíð skal vera sami eigandi á lóð undir djúpgáma og eiganda lóðar.

Lóðarhafi ber ábyrgð á rekstri gáma, hreinsun og umgengni um lóðina og nánasta umhverfi hennar eins og um annarskonar sorpgeymslur sé að ræða. Reykjavíkurborg áskilur sér rétt að hreinsa lóðina á kostnað eiganda sé talin ástæða til þess, sbr. 4. mgr. 16. gr. reglugerðar nr. 737/2003 um meðhöndlun úrgangs, með síðari breytingum.

Við ákvörðun fjarlægðar gáma frá inngangi fasteignar skal miða við viðeigandi ákvæði byggingarreglugerðar. Gámar skulu vera í samræmi við gildandi skipulagsáætlanir fyrir viðkomandi svæði.

Að öðru leyti gildir 2. gr. samþykktar þessarar eftir því sem við á.

8. gr.
Grenndarstöðvar

Reykjavíkurborg rekur kerfi grenndarstöðva fyrir flokkaðan úrgang.

Á grenndarstöðvum skal tekið á móti flokkuðum úrgangi til endurnýtingar. Grenndarstöðvar skulu vera aðgengilegir öllum borgarbúum. Stöðvarnar skulu staðsettar á áberandi stöðum, þar sem íbúar og gestir borgarinnar eiga erindi og þar sem aðgengi er gott hvort sem er gangandi, hjólandi eða akandi. Þéttleiki grenndarstöðva skal vera þannig að að jafnaði verði ekki meira en 1 km fyrir íbúa að grenndarstöð. Þurfi að leggja niður grenndarstöð skal finna henni annan stað áður en starfsemi hennar er lögð niður.

Heilbrigðisnefnd Reykjavíkur ákveður hvaða flokkum úrgangs skal tekið við á grenndarstöðvum að fenginni tillögu Reykjavíkurborgar.

Óheimilt er að losa annan úrgang á grenndarstöð en þá flokka úrgangs sem tilgreindir eru með merkingum á hverri grenndarstöð.

9. gr.
Endurvinnslustöðvar

SORPA bs. sér um rekstur endurvinnslustöðva í Reykjavík. Þéttleiki endurvinnslustöðva skal vera þannig að að jafnaði verði ekki meira en 4 km fyrir íbúa að endurvinnslustöð. Þar sem því er ekki komið við er heimilt að fjölga þeim úrgangsflokkum sem tekið er við á eða við grenndarstöðvar í nágrenninu.

10. gr.
Gjaldtaka

Innheimta skal gjald fyrir meðhöndlun úrgangs í samræmi við ákvæði 23. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs.

Gjöld skulu ákvörðuð og innheimt samkvæmt gjaldskrá sem sett er samkvæmt ákvæði 23. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs og að fenginni umsögn Heilbrigðisnefndar, sbr. einnig 59. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir. Sveitarfélagið skal láta birta gjaldskrána í B-deild Stjórnartíðinda. Gjöldin skulu vera sem næst meðalraunkostnaði við þá þjónustu sem veitt er og skal mengunarbótareglan vera höfð til hliðsjónar við ákvörðun gjaldtöku. Gjöld fyrir söfnun á heimilisúrgangi og rekstur grenndar- og endurvinnslustöðva innheimtist með fasteignagjöldum á sömu gjalddögum.

Gjald fyrir heimilisúrgang skal miðast við fjölda og stærð íláta, tegund úrgangs, hreinsunartíðni og vegalengd sem draga þarf ílát við losun. Sé þessu breytt breytist gjaldið miðað við hluta úr ári reiknað í vikum. Reykjavíkurborg annast skráningu íláta og skiptingu gjalds á eigendur.

Í fjöleignarhúsum er gjöldum fyrir meðhöndlun úrgangs skipt eftir hlutfallstölum eigenda í viðkomandi sameign sbr. 43. og 45. gr. laga um fjöleignarhús nr. 26/1994. Útreikningur hlutfallstölu skal byggður á flatarmáli eignarhluta hvers eiganda.

Reykjavíkurborg er heimilt að veita öryrkjum og eldri borgurum undanþágu frá ákvæði 2. mgr. 6. gr., um viðbótarlosunargjald, þegar sérstakar aðstæður krefja.

Gjald fyrir rekstur grenndar- og endurvinnslustöðva er lagt á allar fasteignir að undanskildu atvinnuhúsnæði í Reykjavík.

Til tryggingar greiðslu skv. gjaldskrá í 2. mgr. er lögveðréttur í viðkomandi fasteign í tvö ár eftir gjalddaga.

11. gr.
Refsiviðurlög

Með brot á samþykkt þessari skal farið skv. ákvæðum laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og 68. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs.

12. gr.
Gildistaka

Samþykkt þessi er samþykkt af borgarstjórn Reykjavíkurborgar og staðfestist hér með samkvæmt ákvæðum 2. mgr. 8. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs, sbr. 59. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, til þess að öðlast þegar gildi. Frá sama tíma fellur úr gildi samþykkt nr. 123/2017 um meðhöndlun úrgangs í Reykjavíkurborg.

Borgarstjórinn í Reykjavík, xx. yyy 2021

Dagur B. Eggertsson

Tillaga að breytingu á samþykkt um meðhöndlun úrgangs í Reykjavík nr. 123/2017 og gjaldskrá fyrir meðhöndlun úrgangs í Reykjavíkurborg – söfnun á lífúrgangi

Vegna söfnunar á flokkuðum lífúrgangi frá íbúðarhúsum í Reykjavík er þörf á endurskoðun samþykktar um meðhöndlun úrgangs í Reykjavík nr. 123/2017. Í drögum að endurskoðaðri gjaldskrá er bætt við liðum fyrir kostnað vegna brúntunnu

Breytingar á einstaka greinum eru eftirfarandi:

4 gr., Söfnun á heimilisúrgangi

Hirðutiðni brúntunnu bætt við til samræmis við hirðu á ílátum fyrir blandaðan úrgang; „Ílát fyrir blandaðan heimilisúrgang og ílát fyrir lífúrgang skal losa að jafnaði á 14 daga fresti“ og sambærilegt fyrir djúpgáma: „Húsráðendur geta valið hirðutiðni gámana en skal losun þeirra ekki vera örari en 7 daga fresti að jafnaði og skal blandaður úrgangur og lífúrgangur ekki hirtur sjaldnar en á 21 dags fresti að jafnaði“

Einnig er bætt við ákvæði um stærðir plastílata á hjólum: „Plastílat fyrir lífúrgang er 120 lítrar“.

7 gr., Gámar á yfirborði og djúpgámar

Bætt er inn ákvæði að „gámar undir lífúrgang skulu ekki vera stærri en þrjú rúmmetrar að stærð“. Um er að ræða tæknilega kröfu, en lífúrgangur er í eðli sínu þyngri en blandaðar úrgangur

Lagatívisanir í 10. og 12. gr. hafa verið uppfærðar til samræmis við breytingar sem gerðar hafa verið á lögum um meðhöndlun úrgangs nr. 55/2003 og laga um hollustuhætti og mengunarvarnir nr. 7/1998.

Aðrar greinar samþykktar eru óbreyttar.

Í breytingu á gjaldskrá er bætt við gjaldi fyrir flokkaðan lífúrgang (Gjaldflokkur D).

Lagt er til að breytingar á samþykkt og gjaldskrá verði samþykktar.

Friðrik Gunnarsson

skrifstofu umhverfisgæða

SAMÞYKKT

um meðhöndlun úrgangs í Reykjavíkurborg.

1. gr.

Markmiðsákvæði

Markmið samþykktar þessarar er að stuðla að því að meðhöndlun úrgangs valdi sem minnstum óæskilegum áhrifum á umhverfið, stuðla að endurnotkun og endurnýtingu, tryggja vinnuvernd starfsfólks og góða þjónustu við íbúa. Horft verður til úrgangsbrihryningsins í meðhöndlun úrgangs í Reykjavík, áhersla lögð á úrgangsförvarnir og mengunarbótareglan höfð að leiðarljósi við ákvörðun gjaldtöku vegna meðhöndlunar úrgangs.

2. gr.

Almenn ákvæði

Meðhöndlun úrgangs í Reykjavíkurborg skal vera samkvæmt ákvæðum samþykktar þessarar, laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs og reglugerðar nr. 737/2003 um meðhöndlun úrgangs.

Reykjavíkurborg sér um söfnun á heimilisúrgangi frá íbúðarhúsum í Reykjavík og hefur umsjón með rekstri grenndarstöðva fyrir flokkaðan heimilisúrgang. Heilbrigðisnefnd er heimilt að veita öðrum aðilum tímabundna undanþágu til söfnunar á flokkuðum heimilisúrgangi frá íbúðarhúsum í Reykjavík. Skilyrði undanþágu er að þjónusta sem veitt er sé meiri en þjónusta sem Reykjavíkurborg veitir, þ.e. nái til söfnunar á fleiri úrgangsflokkum. Í undanþágu skal kveðið á um nánari skilyrði hennar.

Undanþáguhafi skal gefa Reykjavíkurborg og Heilbrigðisnefnd Reykjavíkur fullnægjandi skýrslu um magn úrgangs og flokkun hans, fjölda heimila, fjölda íláta, tíðni losunar og meðferð úrgangsins eða aðrar þær upplýsingar sem leyfishafi óskar auk almennra hollustu- og mengunarvarnaákvæða, á því formi sem gerð er krafa um og samkvæmt fyrir mælum um framsetningu. Undanþáguhafi skal veita Reykjavíkurborg og Heilbrigðisnefnd Reykjavíkur gögn til staðfestingu á meðhöndlun úrgangsins, sé þess óskað. Undanþáguhafi skal veita upplýsingar að eigin frumkvæði fyrir 1. mars ár hvert. Sinni undanþáguhafi ekki þeim skyldum sem á hann eru lagðar er Heilbrigðisnefnd heimilt að fella undanþágu um söfnun á flokkuðum heimilisúrgangi í Reykjavík úr gildi að undangenginni viðvörun. Undanþágu skal aðeins veita þeim sem hefur starfsleyfi til endurvinnslu og flutnings úrgangs í Reykjavík.

Rekstraraðilar sem úrgangur fellur til hjá skulu sjálfir sjá um söfnun og meðferð á þeim úrgangi sem fellur til við reksturinn. Rekstraraðilar skulu fylgja kröfum sem gerðar eru um flokkun tiltekinna úrgangsflokka frá blönduðum úrgangi, sbr. 5. gr. samþykktar þessarar og eftir því sem við á kröfum um sorpgerði og –geymslur sbr. 6. gr. og kröfum um djúpgáma sbr. 7. gr.

Heilbrigðisnefnd Reykjavíkur hefur eftirlit með meðhöndlun úrgangs í Reykjavík skv. 2. mgr. 4. gr. laga um meðhöndlun úrgangs nr. 55/2003 með síðari breytingum og 4. mgr. 4. gr. reglugerðar nr. 737/2003 um meðhöndlun úrgangs með síðari breytingum og að farið sé að samþykkt þessari.

3. gr.

Um gengni á lóðum og lendum

Óheimilt er að skilja eftir eða geyma garðaúrgang eða annan úrgang á víðavangi, götum eða gangstéttum. Sama á við um númerslausar bifreiðar, bílflök, vélar og sambærilega hluti.

4. gr.

Söfnun á heimilisúrgangi

Sérhverjum húsráðanda íbúðarhúsnæðis er skylt að nota þau ílát og þær aðferðir sem Heilbrigðisnefnd Reykjavíkur ákveður. Ílát fyrir blandaðan heimilisúrgang og ílát fyrir lífúrgang skal losa að jafnaði á 14 daga fresti. Ílát fyrir pappírs- og pappauúrgang og ílát fyrir plast skal losa að jafnaði á 21 dags fresti. Heilbrigðisnefnd getur heimilað aðra hirðutíðni, s.s. í dreifbýli eða á Kjalarnesi svo gæta megi hagkvæmni við hirðu. Umhverfis- og skipulagssvið í samráði við Heilbrigðisnefnd Reykjavíkur útbýr leiðbeiningar um fyrirkomulag, fjölda, aðgengi og staðsetningu íláta undir úrgang frá heimilum.

Heimilt er að óska eftir að heimilisúrgangur sé hirtur í gámum á yfirborði eða niðurgröfnum sem losaðir eru með krana sbr. 7. gr. Húsráðendur geta valið hirðutíðni gámanna en skal losun þeirra ekki vera örari en 7 daga fresti að jafnaði og skal blandaður úrgangur og lífúrgangur ekki hirtur sjaldnar en á 21 dags fresti að jafnaði. Hirðutíðni gáma önnur en sú sem tilgreind er í 1. mgr. skal þó ávallt háð samþykki Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur.

Reykjavíkurborg útvegar ílát, önnur en gáma, til notkunar við íbúðarhúsnæði og eru ílátin yfirleitt 240 l plastílát. Húsráðendur sérbýlishúsa geta óskað eftir plastílati sem er 120 l, svokölluð spartunna. Ílát fyrir lífúrgang er 120 lítrar. Reykjavíkurborg getur þó, ef aðstæður leyfa, heimilað spartunnu við önnur hús en sérbýlishús. Þar sem stærra ílát henta við fjölbýlishús getur Reykjavíkurborg ákveðið notkun þeirra. Ílátin eru eign Reykjavíkurborgar og sér borgin um viðhald á þeim. Íbúðareigendur skulu gæta þess að valda ekki skemmdum á ílátunum. Verði ílát fyrir skemmdum af öðrum ástæðum en eðlilegri notkun og sliti getur Reykjavíkurborg farið fram á að íbúðareigandi greiði fyrir nýtt ílát.

Íbúðareigendur skulu halda ílátum hreinum svo ekki skapist heilsuspillandi aðstæður eða óþægindi af völdum þeirra. Haldi íbúðareigendur ílátum ekki hreinum getur Reykjavíkurborg látið hreinsa ílátin á kostnað íbúðareigenda.

Húsráðandi, hússtjórn fjöleignarhúsa eða meirihluti eigenda í fjöleignarhúsum geta beðið um að ílátum sé fjölgað eða fækkað og greiðir þá viðkomandi fyrir flutning íláta samkvæmt reikningi. Fjöldi íláta skal ekki vera svo takmarkaður að þau yfirfyllist. Að lágmarki skal vera eitt ílát fyrir blandaðan úrgang við hvert íbúðarhús.

Gæta skal þess að fylla ekki ílátin meira en svo að auðveldlega megi loka þeim, flytja og tæma. Tilfallandi umframúrgang sem ekki rúmast í ílátum skal losa í sérmerkta poka sem bera hirðugjald, á grenndarstöðvar eða á endurvinnslustöðvar eftir því hvaða úrgangsflokk er um að ræða. Reykjavíkurborg skal sjá til þess að þokar sem bera hirðugjald séu seldir á aðgengilegum stöðum.

Í dreifbýli er Reykjavíkurborg heimilt í samráði við Heilbrigðisnefnd að setja upp ílát undir úrgang í alfaraleið í stað þess að sækja heimilisúrgang á hvert heimili. Staðsetning íláta skal vera þannig að aðgengi að þeim sé gott. Í ílátin má eingöngu setja heimilisúrgang.

Ganga skal þannig frá úrgangi að ekki stafi af honum hætta fyrir starfsfólk sem sinnir hirðu eða annarri meðhöndlun úrgangs, t.d. pakka inn glerbrotum og hvössum málmhlutum.

5. gr.
Flokkun úrgangs.

Íbúum og lögaðilum er skylt að flokka og endurnota eða endurnýta eins og kostur er. Ákvæði þessar greinar gilda jafnt fyrir báða aðila.

Óheimilt er að setja eftirfarandi úrgangsflokka í ílát og poka fyrir blandaðan úrgang. Úrganginn skal setja í ílát söfnunaraðila sem sérstaklega eru ætluð fyrir viðkomandi úrgangsflokka eða skila til söfnunar- eða móttökuaðila sem hefur leyfi til móttöku á viðkomandi úrgangsflokki:

- Spilliefni, lyf eða annan hættulegan úrgang
- Timbur, brotamálm, múrbrot og annan grófan úrgang
- Garðaúrgang, jarðefni og grjót
- Pappír og pappa s.s. dagblöð og tímarit, auglýsingapóst, prent- og ljósritunarpappír, fernur, eggjabakka og aðrar pakningar utan af matvælum og öðrum varningi hvort sem er úr sléttum pappa eða bylgjupappa s.s. morgunkornspakka, pítsukassa og pappakassa
- Skilgaldsskyldar drykkjarvöruumbúðir úr áli, plasti, gleri og stáli

6. gr.
Sorpgeymslur og -gerði.

Ganga skal þannig frá ílátum, sorpgeymslum og -gerðum að þau valdi ekki óþrifum eða óþægindum. Halda skal þeim við eftir þörfum og þau hreinsuð reglulega. Sorpgeymslur og -gerði má eingöngu nota til geymslu úrgangs.

Sorpgeymslur og -gerði við íbúðarhús skulu vera á jarðhæð og standa sem næst aðkomu að lóð eða ekki lengra en 15 m frá lóðarmörkum þar sem því verður komið við. Af ílátum undir úrgang sem draga þarf lengra en 15 metra frá sorpgeymslu eða -gerði að hirðubíl til losunar skal greiða viðbótarlosunargjald skv. gjaldskrá fyrir meðhöndlun úrgangs í Reykjavík. Þar sem fleiri en eitt ílát eru við hús skulu ílát sem ætluð eru sama úrgangsflokki geymd á einum stað en ekki dreift um lóð.

Við hönnun á nýjum sorpgeymslum/-gerðum eða breytingar á eldri geymslum/gerðum, skal rými fyrir sorpílát miðast við að öllum heimilisúrgangi, blönduðum og flokkuðum, sé safnað við heimili.

Halda skal greiðfærri leið að ílátum undir úrgang og hreinsa burt snjó á vetrum. Þegar hundur er tjóðraður á lóð eða laus á lóð innan hundheldrar girðingar skal tryggja að komast megi óhindrað að ílátum til losunar.

Séu sorpgeymslur eða -gerði læstar skal notast við lyklakerfi Reykjavíkurborgar. Þar sem fara þarf um lokuð hlið eða hurðir getur Reykjavíkurborg farið fram á að til staðar sé búnaður, t.d. krækjur, til að halda hurðum og hliðum opnum meðan losun fer fram.

Aðkomuleiðir að ílátum undir úrgang skulu, eftir því sem kostur er, vera upplýstar og upphitaðar svo ekki skapist hætta fyrir starfsfólk við losun ílátanna.

Óheimilt er að staðsetja ílát undir úrgang sem eru þyngri en 40 kg þannig að fara þarf með þau um tröppur eða mikinn hæðarmun á lóð. Þar sem fara þarf með ílát um tröppur skulu vera á þeim fastar sliskjur eða rampi sem draga má ílátin eftir. Gangbraut milli sliskja skal vera u.þ.b. 35 sm breið og breidd hvernar sliskju minnst 20 sm.

Ef frágangur sorpgeymsla og -gerða er ekki í samræmi við samþykktu uppdrætti er heimilt að synja um losun íláts þangað til úrbætur hafa verið gerðar til samræmis við uppdrætti. Þinglýstum eiganda fasteignar skal gert viðvart og skorað á hann að bæta þar úr. Sama gildir um óviðunandi aðgengi eða frágang á sorpgeymslu eða -gerði sem gerir hirðu úrgangs erfiðleikum háð.

Að öðru leyti er vísað til byggingarreglugerðar nr. 112/2012 og reglugerðar nr. 737/2003 um meðhöndlun úrgangs.

7. gr.

Gámar á yfirborði og djúpgámar

Hægt er að óska eftir að heimilisúrgangur sé hirtur í gámum á yfirborði eða niðurgröfnum gámum, svokölluðum djúpgámum, sem losaðir eru með krana. Um skilgreiningu á gámum, hvort sem er á yfirborði eða djúpgámum, fer eftir staðlinum IST EN 13071 og skulu gámarnir uppfylla ákvæði staðalsins. Afla skal samþykkis sorphirðu Reykjavíkurborgar við val á gámum, fjölda þeirra og staðsetningu.

Kaup, rekstur og framkvæmdir við gerð og frágang í kringum gáma og djúpgáma, hvort sem er kassi, gámur, lúga eða annar tengdur búnaður, skal vera á kostnað og ábyrgð lóðarhafa. Gámar skulu rúma það magn úrgangs sem til fellur frá fasteigninni. Við ákvörðun fjölda gáma skal fara eftir viðeigandi ákvæði laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs sem tilgreinir fjölda úrgangsflokka sem safna skal við heimili. Taka skal tillit til þyngdar viðkomandi úrgangsflokks við val á stærð og staðsetningu gáma. Gámar undir lífúrgang skulu ekki vera stærri en þrjú rúmmetrar að stærð.

Gámar skulu vera staðsettir á lóð viðkomandi fasteignar. Í undantekningartilfellum þar sem sýnt er fram á, með sérstökum rökstuðningi, að ekki sé unnt að staðsetja djúpgáma á lóð viðkomandi fasteignar er heimilt að staðsetja djúpgáma á sérstakri lóð sem er í tengslum við þá lóð sem fasteignin stendur á. Ætíð skal vera sami eigandi á lóð undir djúpgáma og eiganda lóðar.

Lóðarhafi ber ábyrgð á rekstri gáma, hreinsun og umgengni um lóðina og nánasta umhverfi hennar eins og um annarskonar sorpgeymslur sé að ræða. Reykjavíkurborg áskilur sér rétt að hreinsa lóðina á kostnað eiganda sé talin ástæða til þess, sbr. 4. mgr. 16. gr. reglugerðar nr. 737/2003 um meðhöndlun úrgangs, með síðari breytingum.

Við ákvörðun fjarlægðar gáma frá inngangi fasteignar skal miða við viðeigandi ákvæði byggingarreglugerðar. Gámar skulu vera í samræmi við gildandi skipulagsáætlanir fyrir viðkomandi svæði.

Að öðru leyti gildir 2. gr. samþykktar þessarar eftir því sem við á.

8. gr.
Grenndarstöðvar

Reykjavíkurborg rekur kerfi grenndarstöðva fyrir flokkaðan úrgang.

Á grenndarstöðvum skal tekið á móti flokkuðum úrgangi til endurnýtingar. Grenndarstöðvar skulu vera aðgengilegir öllum borgarbúum. Stöðvarnar skulu staðsettar á áberandi stöðum, þar sem íbúar og gestir borgarinnar eiga erindi og þar sem aðgengi er gott hvort sem er gangandi, hjólandi eða akandi. Þéttleiki grenndarstöðva skal vera þannig að að jafnaði verði ekki meira en 1 km fyrir íbúa að grenndarstöð. Þurfi að leggja niður grenndarstöð skal finna henni annan stað áður en starfsemi hennar er lögð niður.

Heilbrigðisnefnd Reykjavíkur ákveður hvaða flokkum úrgangs skal tekið við á grenndarstöðvum að fenginni tillögu Reykjavíkurborgar.

Óheimilt er að losa annan úrgang á grenndarstöð en þá flokka úrgangs sem tilgreindir eru með merkingum á hverri grenndarstöð.

9. gr.
Endurvinnslustöðvar

SORPA bs. sér um rekstur endurvinnslustöðva í Reykjavík. Þéttleiki endurvinnslustöðva skal vera þannig að að jafnaði verði ekki meira en 4 km fyrir íbúa að endurvinnslustöð. Þar sem því er ekki komið við er heimilt að fjölga þeim úrgangsflokkum sem tekið er við á eða við grenndarstöðvar í nágrenninu.

10. gr.
Gjaldtaka

Innheimta skal gjald fyrir meðhöndlun úrgangs í samræmi við ákvæði 23. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs.

Gjöld skulu ákvörðuð og innheimt samkvæmt gjaldskrá sem sett er samkvæmt ákvæði 23. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs og að fenginni umsögn Heilbrigðisnefndar, sbr. einnig 59. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir. Sveitarfélagið skal láta birta gjaldskrána í B-deild Stjórnartíðinda. Gjöldin skulu vera sem næst meðalraunkostnaði við þá þjónustu sem veitt er og skal mengunarbótareglan vera höfð til hliðsjónar við ákvörðun gjaldtöku. Gjöld fyrir söfnun á heimilisúrgangi og rekstur grenndar- og endurvinnslustöðva innheimtist með fasteignagjöldum á sömu gjalddögum.

Gjald fyrir heimilisúrgang skal miðast við fjölda og stærð íláta, tegund úrgangs, hreinsunartíðni og vegalengd sem draga þarf ílát við losun. Sé þessu breytt breytist gjaldið miðað við hluta úr ári reiknað í vikum. Reykjavíkurborg annast skráningu íláta og skiptingu gjalds á eigendur.

Í fjöleignarhúsum er gjöldum fyrir meðhöndlun úrgangs skipt eftir hlutfallstölum eigenda í viðkomandi sameign sbr. 43. og 45. gr. laga um fjöleignarhús nr. 26/1994. Útreikningur hlutfallstölu skal byggður á flatarmáli eignarhluta hvers eiganda.

Reykjavíkurborg er heimilt að veita öryrkjum og eldri borgurum undanþágu frá ákvæði 2. mgr. 6. gr., um viðbótarlosunargjald, þegar sérstakar aðstæður krefja.

Gjald fyrir rekstur grenndar- og endurvinnslustöðva er lagt á allar fasteignir að undanskildu atvinnuhúsnæði í Reykjavík.

Til tryggingar greiðslu skv. gjaldskrá í 2. mgr. er lögveðréttur í viðkomandi fasteign í tvö ár eftir gjalddaga.

11. gr.
Refsiviðurlög

Með brot á samþykkt þessari skal farið skv. ákvæðum laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og 68. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs.

12. gr.
Gildistaka

Samþykkt þessi er samþykkt af borgarstjórn Reykjavíkurborgar og staðfestist hér með samkvæmt ákvæðum 2. mgr. 8. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs, sbr. 59. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, til þess að öðlast þegar gildi. Frá sama tíma fellur úr gildi samþykkt nr. 123/2017 um meðhöndlun úrgangs í Reykjavíkurborg.

Borgarstjórinn í Reykjavík, xx. yyy 2021

Dagur B. Eggertsson